

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspediceja v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefón-štev. 74.

Štev. 145.

V Ljubljani, v četrtek 30. junija 1898.

Letnik XXVI

Vabilo na naročbo.

S 1. julijem pričinja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta . 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto . 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta . 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnništvo „Slovenca“.

Brezpravnost Slovencev pred graškim nadsodiščem.

Brzjavno smo že poročali, da se je v pravdi čisto slovenski vkljub ugovoru odvetnikov dr. Krišperja in dr. Stora v Gradcu pred nadsodiščem razpravljalo samo nemški. Vsi spisi te pravde, o kateri je prvo sodilo deželno sodišče ljubljansko, so slovenski, jednako je slovensk razpravni zapisnik in prva razsodba je stekla v slovenskem jeziku, ker sta stranki slovenski. Jednako je bil priziv na nadsodišče sestavljen slovenski. Nadsodišče je narok za prizivno razpravo razpisalo nemški, a vsled pritožbe odvetnikov potem slovenski.

Vsakdo bi bil vsled tega pričakoval, da se bo vsa prizivna obravnava vršila v jeziku pravdajočih se strank, a vkljub tej zahtevi, stavljeni od strani zastopnikov slovenskih strank, je senat sklenil, da se mora razpravljati nemški.

Višje sodišče graško torej noče o slovenskih prizivih v slovenskih pravdah razpravljati slovenski. Niti slovenske stranke, niti slovenski zastopniki ne bi smeli govoriti na prizivnih razpravah slovenski, vse bodi nemško, tudi zapisnik, tudi razsodbe! To bodi ravnopravnost slovenskega jezika v uradih, — pa kaj ravnopravnost! To bodi tista ustnost, tista neposrednost mej stranko in sodnikom, radi katere se je ovrigel stari sodni red in nadomestil z novimi civilnopravnimi zakoni! Višjesodni senat torej naj ne govori s stranko v njenem jeziku, naj ne čuje, kaj so slovenski govoreče stranke mej seboj ustno ali pismeno dogovorile, vse to in drugo, za razsojo važno, naj se še le preloži na nemški jezik, ki bodi posredovalec v izključno — neposrednem občevarju na razpravah po novem postopniku. Te toliko odločilne neposrednosti sme biti kranjski, štajerski in znabiti tudi koroški Slovenec deležen le na prvih sodnih strujah, a na višjih — ne!

Ali naj povprašujemo po razlogih, iz katerih je višje sodišče graško odredilo slovensko razpravo? Zvemo jih vse pozneje, a prepričajo nas ne. Kar ni utemeljeno v ustavnem načelu ravnopravnosti, kar ni utemeljeno v mnogih jezikovnih naredbah in kar se protivi načelom novega pravnega postopanja, to tudi pravo in pravično ni.

Mari bodi slovenščina izključena, ker se nahaja prizivno sodišče v Gradcu? Je-li višje deželno sodišče ustanovljeno samo za Gradec in okolico, da bi se radi tega na sodišču ne smela glasiti slovenska beseda? Ni li uprav za prizive ljubljanskega deželnega in novomeškega okrožnega sodišča postavljen poseben senat, kojega členi morajo znati slovenski?

Cela vrsta takih in enakih vprašanj se nastavlja vsem slovenskim pravnikom pod višjim sodiščem graškim, za katere je napočila doba novih dolžnostij in posebne opreznosti. Zasebni zastopniki strank in javni zastopniki slovenskega naroda ne smejo prepustiti, da bi današnje stališče višjega sodišča graškega zmagalo in za vselej obveljalo. Naj se ozró v Trst, na tržaško višje deželno sodišče, na katerem se prizivne razprave vršé slovenskim jezikom. In to kar velja za mali odlomek slovenskega naroda, kar velja za Trst, to naj bi ne veljalo za ogromno večino kompaktnega naroda v območju nadsodišča? Ni li to prečudna ilustracija naših razmer?

Doživeli smo v Gradcu bridko prevaro, prevaro zategadelj, ker smo uprav od novega civilnopravnega reda obečali si po vsej pravici razširjenja slovenskega uradovanja, kakoršno zahteva in mora navesti ustno, neposredno razpravljanje. Izgovorjena pa ni zadnja beseda. Iz rane, katera se je naši ravnopravnosti prizadejala, uvidevamo nevarnost, katero moramo takoj z vsemi zakoni-timi silami od sebe odvrniti!

Z zadoščenjem zato pozdravljamo sklep odbora odvetniške kamore, da se skliče v kratkem izredni občni zbor odvetniške zbornice, kjer bo ta zadeva na dnevnem redu. Jednako so že tudi storjeni primerni koraki za shod vseh slovenskih odvetnikov. Naprošen je znani pravnik-strokovnjak dr. Zucker, da bi govoril na shodu o tem jezikovnem vprašanju.

Upamo torej, da se stvar tako dožene, kakor zahteva pravičnost, in da v prihodnje tudi v tem pogledu ne bodo nas Slovencev tujci pritiskali na steno.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. junija.

Trgovinski minister dr. Baernreither je odpotoval te dni v Prago. Poloficijozno se poroča, da je odpotoval minister v Prago v zadevah, ki ne spadajo v njegovo področje. »Reichswehr« pripomni k temu, da se morda res ne gre za stvar, ki bi spadala v njegov delokrog, pač pa se tiče strogo njegove osebe in njegovega obstoja v Thunovem ministerstvu. Dr. Baernreither se hoče posvetovati z liberalnim veleposestvom, katero bi rad dovedel do tega, da bi se pričelo in srečno končalo spravno pogajanje, in s tem omogočil tudi njegov nadaljni obstoj v Thunovem ministerstvu.

Budgetni provizorij za drugo polovico letošnjega leta je torej dovoljen s pomočjo znane § 14. Vlada je s cesarsko naredbo z dne 25. t. m. pooblašena, da sme do 31. decembra

pobirati dosedanje davščine in pokrivati stroške, označene v finančnem zakonu za leto 1898. Poleg tega je pa tudi finančni minister pooblaščen, da sme v investicijske namene, ki so neobhodno potrebni, predjemoma priskrbeti si znesek 20 milijonov. S to svoto bo vlada izvedla vse najnujnejše v finančnem zakonu za letošnje leto označene zadeve. — Ta predjem pokrili se bode tedaj, ko bo dovoljena investicijska renta v znesku 24.7 milijona. — Z juridičnega stališča se seveda vladi radi tega koraka lahko ugovarja, toda ako se pomisli, da toliko javnih del že dolgo vrsto let čaka dovršitve, se bode pač tudi ta nedostatek prezrl, tem bolj, ker parlament, ki se kedaj zopet snide, vendar ne bo mogel zahtevati, da se nove zgradbe in naprave zopet podero. — Malo več presenečenja pa je vzbudila določba omenjene naredbe, po kateri se vlada pooblašča, da sme še nadalje izplačevati subzistenčne doklade državnim uradnikom po dosedanjem načinu. Nekateri krogi sklepajo iz tega, da se bo s tem zopet zavlekla regulacija uradniških plač do konca leta. Mogoče je pa, da je ta naredba vsprejeta v skupni provizorij le iz vzrokov previdnosti in da se resno misli čim preje rešiti pereče vprašanje.

Nagla sodba v Galiciji. V torek nam je sporočil brzjav, da je grof Thun v sporazumu s pravosodnim ministrom odredil naglo sodbo za politična okraja Limanowa in Novi Sandec in sicer za zločinstva umor, rop, požig in v § 85 označeno javno nasilstvo. Ob enem je pa skupno ministerstvo za 33 političnih okrajev v Galiciji odredilo izjemno stanje. To je v kratkem že tretji slučaj nagle sodbe v Avstro-Ogerski. Najpreje se je proglasila za nekatere okraje na Hrvatskem, potem za Prago in okolico, sedaj je pa na vrsti Galicija. Da se dogajajo v tej židovski deželi veliki nemiri, je sicer res, toda nikjer ni dovolj pojasneno, kedo je pravi provzročitelj teh nemirov. Gotovo je, da židje niso najnedolžnejši pri tej aferi in da poljski krogi demonstrante vse prečno slikajo v javnosti.

Ožje volitve v Nemčiji so sedaj končane na celi črti. Skupni vspeh je nastopni: 60 konservativcev, (— 4), 20 slobodnih konservativcev, (— 4), 49 nacionalnih liberalcev (— 1), 14 mož slobodne zveze, 8 južno-nemške ljudske stranke (— 4), 30 slobodne ljudske stranke, (+ 6), 56 socijalnih demokratov (+ 8), 101 centum (+ 3), 4 člani bavarske kmetske zveze, 4 člani kmečke zveze (+ 4), 11 antisemitov (— 5), 14 Poljakov (— 6), jeden Danec, 8 Alzačanov (— 1), 9 Welfov (+ 2) in 5 divjakov. Iz tega je razvidno, da so najbolj napredovali socijalni demokratje, akoravno njih zmaga ni posebno veliko vredna, ker je nasprotno padlo več odličnejših voditeljev.

Novo francosko ministerstvo je sedaj definitivno sestavljeno in je danes nastopilo svojo vlado. Imena novih mož smo že objavili, le javna dela prevzame Tillaye, Mougeot postane državni podtajnik za poštno in brzjavne zadeve, tajništvo v notranjem ministerstvu pa prevzame Vallé. Ob enem se je ločilo Melinejevo ministerstvo, ki je, imenovano 29. aprila 1896, vladalo ravno 26 mesecev. Z novim ministerstvom niso zadovoljni vsi

krogi, kakor sploh ne bodo z nobeno vlado. Brissonovi prijatelji pravijo, da je boj proti klerikalizmu glavna točka programa Brissonovega ministerstva; to je že znano iz zgodovine kabineta načelnika in vseh njegovih tovarišev. »Temps« pa pravi o novih možeh in programu nove vlade, da ni ničesar drugega, nego Melinejev kabinet z radikalno etiketo »Brisson«.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. junija.

(Včerajšnji shod vipavskega političnega društva) se je obnesel nepričakovano dobro. Veliko dvorišče, ki je bilo okrašeno z zelenjem in zastavami, je bilo natlačeno ljudstva, ki je pazno sledilo govorom. Vsprejeli ste se tudi resoluciji za slovensko vseučilišče in za ustanovitev vseslovenskega društva »Naša straža«, kakor so ga sprožili državni poslanci. Govorila sta dr. Krek in Gostinčar. Obširneje poročilo sledi.

(Profesorski izpit) sta napravila te dni na dunajskem vseučilišču gg. Zvonimir Dokler, nam profesor na kranjskem gimnaziju, in dr. Valentin Kušar, prvi iz klasične filologije, drugi iz matematike in fizike. Srčno častitamo!

(Imenovan.) Pristav moške kaznilnice v Gradški g. Rudolf Zoratti, je imenovan za nadzornika v ženski kaznilnici v Begunjah.

(Kanonično vmeščen) je bil danes na župnijo Postojino preč. gospod Frančišek Gornik, doslej župnik v Nevljah pri Kamniku.

(Posvečevanje velikega altarja) v Mošnjah bo dne 5. julija; ob enem bo tudi birma. Drugi dan 6. julija bo Presvetli ob sedmih imel službo božjo na Brezjah.

(Praznovanje sv. Janeza Krsnika v Trnovem) vršilo se je minulo nedeljo nad vse slovesno. K temu je ne malo pripomoglo lepo vreme, kakoršnega nismo pričakovali. Pohvaliti treba farane, ki so krasno ozaljšali cerkev in prostor pred cerkvijo. Po izborni propovedi preč. gosp. dekana Sušnika, obhajal je veliko sv. mašo med obilno azistenco preč. gosp. kanonik Zamejic. Udeležil se je sv. maše med drugimi tudi mestni župan gospod Ivan Hribar. — Ker je gospod župnik Vrhovnik obhajal ob tej priliki svoj imendan, počastil je obed v župnišču poleg gospoda župana in drugih odličnih gostov tudi presvitli gospod knezoškof Anton Bonaventura. Vrhunec pa je dosegla vsa slavnost popoldne, ko je z apostolsko gorečnostjo propovedoval v župni cerkvi presvitli vladika o pričevanju sv. Janeza Krsnika in o neveri. Cerkev je bila natlačena do zadnjega kotička. — Včeraj popoldne počastil je Presvitli zopet trnovsko župnijo ter je obiskal do 20 bolnikov po Krakovem in Trnovem; tudi je pokropil nekega mrliča. Vse je bilo iznenadjeno nad toliko prijaznostjo ljubeznjivega vladike in gotovo je iz src vseh trnovskih župljanov kipela proti nebu goreča prošnja, da bi nam ljubi Bog še dolgo dolgo let ohranil tako gorečega, apostolskega višjega Pastirja!

(Obisk.) Presvetli knezoškof obiskal je 28. junija popoldne zavod nemškega reda v Ljubljani. Iz cerkve, ki je bila lepo okinčana in polna ljudi, podal se je Presvetli v okrašeno sobano, kjer so ga pozdravili gojenci zavoda ter naglaševali svojo ljubezen in udanost. Presvetli je v svojem odgovoru povdarjal važnost redov za povzdigo verskega življenja in vsodbujal gojence k pridnosti in vstrajnosti. Na to si je Presvetli ogledal knjižnico, razne druge prostore in vrt. — Od tu se je podal Presvetli v prostore I. ljublj. delavskega konsumnega društva, kjer si je po odgovoru na pozdrav odbora ogledal posamne naprave ter se poučil o društvenih razmerah.

(Šolska veselica.) Iz Šiške se poroča sledeče: Kakor vže nekaj let popreje, tako je tudi letos praznovala tukajšnja šolska mladina praznik sv. Alojzija na bližnjem Rožniku. Ob šesti uri zjutraj zbirala se je v šolskem poslopju, potem pa odšla okrašena s šopki v spremstvu učiteljstva na prijazen hrib k prelepi cerkvi Marije Device, kjer je bral častiti gospod katehet P. Angelik Hribar sv. mašo, pri kateri so peli šolski otroci in ob kateri priliki je prejelo več otrok prvo sv. obhajilo. Pač ginljiv in lep je bil govor gospoda kateheta do navzočih šolarjev in šolaric, v katerem jim je priporočal, da so do svojih starišev in učiteljev vedno ubogljivi in poslušni, da radi

molijo, se lepo vedejo ter si prizadevajo v vsem posnemati svojega varuha sv. Alojzija. Po sv. maši podala se je šolska mladež na prijazen dom g. Pršina k zajutruku. Potem so se vršile razne telovadne igre in prepevale domoljubne pesmi. Slavnosti vdeležila sta se poleg predsednika kraj. šol. sveta gosp. I. C. Juvančiča tudi dva odbornika v kraj. šol. svetu, namreč gg. Jakob Matjan in A. Pogačnik s svojo gospo soprogo. Da je bilo možno nad 150 šolskih otrok pogostiti še z drugimi jedili in pijačo, podarili so poleg prej omenjenih treh gospodov tudi gg. bratje Kosler, J. Knez in M. Zinauer znatnih prispevkov v blagu in novcih. Le hitro nam je potekel čas, ker bližala se je poludanska ura. Poslovivši se od postrežljivega gostilničarja, zapeli so otroci še cesarsko pesem, potem pa odšli proti domu v veseli zavesti, da jim ostane ta dan še v poznih letih v prijetnem spominu. Šolsko vodstvo si šteje toraj v prijetno dolžnost, najtoplejše zahvaliti se vsem navedenim blagim dobrotnikom; srčna hvala pa tudi vsem onim, kateri so sploh kaj pripomogli k sijajnemu vspehu te šolske veselice.

(Nova učna knjiga.) V Hribarjevi tiskarni v Celju začeli so tiskati slovensko računico za meščanske šole, katero je po nemški dr. Močnikovi priredil dr. T. Romih. To je zadnja učna knjiga, katero še potrebujemo za naše meščanske šole.

(Iz Kranjske Gore) že dolgo ni nič glasu o nas. Gotovo mislite, da smo zmrznili v snegu ali da so nas odnesli zameti. Toda, hvala Bogu, še smo živi! Dokazovati tega menda ni treba. Živimo, pa kakor že. Gorka sta bila dva dneva, pa cela. To sta bila 21. in 22. junij, zato prideta v kroniko, sicer nas pa pridno obiskuje dež, večkrat pa se prikaže tudi naš stari znanec sneg, ki nam pobeli bližnje vrhove in vršičke. Mi mislimo, da je povsodi tako, a prišli so že pred nekaj dnevi letoviščarji, kar kaže, da sije drugodi drugačno solnce. Pa bodi! Le imejte drugi vročino, mi imamo pa mraz. Odkar ni bilo o nas sluha, dogodilo se je že marsikaj. Omenjam le nesrečo, katera se je dogodila pred nekaj dnevi na mostu čez Pišenco (Peščenica) v Trento. Neko že 14 let staro dekle je pustilo na mostu voziček z otrokom še ne jedno leto starim, sama pa je šla trgat cvetic. Kako se je dete dvignilo iz voza, ni mogoče povedati, a dejstvo je, da se je prekopicnilo v deročo Pišenco. Ko prestrašeno dr. le vidi, lovi ga po vodi, pa zaman. Otroka so odnesli valovi, in le sreča, da je ona sama ušla smrti. — Poročati imam še o drugi nesreči. Grda razvada je, da se ljudje tožijo za vsak prazen nič. Tudi pri našem sodišču je bila nedavno taka tožba, menim radi razžaljenja časti. Tu pa se prigodi poseben slučaj. Žena, katera je bila obsojena na dva dni, zapoteče se takoj in komaj pride skozi vrata. V veži se sesede. Neso jo v sobo k jednemu izmej slug. Tu jo polože na posteljo, pa za zmeraj. V par urah je bila mrtva. Niti spovedati se ni mogla, dejana je bila le v sveto olje. V sodišče je prišla, a nazaj vrn ni več prišla, iznesli so mrtvo. — Pristaviti pa moram, da je bila ta žena na dobrem glasu in da je bila prvič pred sodnijo; vendar pa naj bo ta dogodek v svarilen izgled tistim, ki nosijo vsako stvar pred sodnijo. — Da pa ne bodete mislili, da so pri nas samo nesreče, moram omenjati tudi slavnost, katera se je vršila 21. junija v naši cerkvi. — Pravijo, da take še ni bilo. Obhajala se je namreč zlata poroka Janeza Hlebanja in Jere rojene Lavtižar iz Srednjega Vrha. Dasi je pot težavna, prišla sta vendar oba še peš k tej slavnosti, ki je bila zelo spodbudna za vso župnijo. Zbralo se je obilo občinstva in čakalo, kdaj se prične slovesnost. Spreved se jame pomikati proti cerkvi in kmalu na to stopi gospod župnik na leco ter nariše v lepem govoru pomen današnjega dneva. Nato je bila sv. maša, med katero sta bila oba obhajana. Pri tej poroki so bili navzoči otroci, unuki in unučici. Vsa srečna in zadovoljna sta prišla po maši slavljenca, da sta dočakala ta dan; kajti pri vseh drugih dvanajstih parih, ki so bili poročeni isto leto, je raztrgala neizprosna smrt zakonske vezi. Omenjam le še, da je ta žena teta na Robu umrlega gospoda Lavtižarja. Jedna njenih hčera pa je omožena na hiši, kjer je bil rojen Lavrencij Lavtižar, misijonar v Ameriki. Jedna hči pa je omožena na Korškem, kjer se povsodi skaže kot žavedno Slovenko. Mati sama je še prav trdna, da bi jej no-

ben ne prisodil tolike starosti, oče pa njen mož se že bolj trese in se mu vidi teža let. Še neko drugo slovesnost smo imeli. Ne vem pa, kako naj jo opišem. Tudi mi ni vsa stvar do dobra znana. »Slovenec« je prinesel vest, da so bili binkoštni praznik Schoenererjanci v Beljaku, drugi dan, binkoštni ponedeljek pa so bili menda pri nas. Ob 2. uri popoldne so prišli ter šli k jezeru v Pišenco. Sprejeti so bili prav slovesno. — Tudi streljali so jim, razobesili so celo zastave. Tako Kranjska Gora slavi hajlovce.

(Trma) Vkljub opravičeni pritožbi Spinčiča in drugov na njega ekscelenco grofa Thuna radi preziranja slovenskega in hrvaškega jezika v Primorju od strani državnih oblasti, tirajo ti uradi še naprej svojo trmasto politiko in dopisujejo še nadalje na slovenske uloge laško ali nemško. Tako je došlo od davkarskega urada v Buzetu nekemu župnijskemu uradu dvoje nemško-laških »monitorjev«, katere je dobil pa lepo nazaj. Ti zagrizenci na uradih zares mislijo, da bodo prodrli s svojimi trdimi bučami slovenski zid in nas prisilili, da se jim uklonemo. Pa bi si utegnili raniti svoje trhle glave, ker naš zid je močnejši nego si domišljajo oni!

(Hic Rhodus!) Kakor poroča tržaška »Edinost«, se je pripetil minuli teden pri sv. Ivanu nad Trstom grozen slučaj, ki drastično osvitljuje tržaške socialne razmere in ki glasno kriči po zdravi socialni organizaciji med tamošnjim delavskim ljudstvom. V nekem kamnolomu, čegar lastnik je neki gospod Derin, je ponesrečil delavec s tem, da je padla nanj z viška silno težka kamenita plošča in ga v pravem pomenu besede zmečkala. Vzrok nesreči je bil ta, da delavec ni imel ali moči, ali prave duševne zavesti, da bi bil o pravem času utekel nevarnosti. Temu so pa krive socialne razmere, ki vladajo v omenjenem kamnolomu. V tem kamnolomu je namreč delovodja, ki najkruteje izsesava svoje uboge delavce. Vsak dan po osmi uri dopoldne nažene ta delovodja v kamnolomu po več paglavcev z neko žganju podobno brozgo, katero le-ti usiljuje delavcem na najdrznejši način. Vsak delavec je takorekoč prisiljen piti ta strup in tako ga popije povprečno vsak delavec 10—20 kozarcev na dan. Učinek tega na človeški organizem si je lahko misliti. Gorje pa onemu, ki se hoče ogibati tej nevarnosti za svoje življenje! Tacega delavca zlobni delovodja uniči z najtežjim delom in o prvi priliki ga zapodi od dela. Vsled tega se pripeti, da večina delavcev zapije na tej strupeni brozgi 6—10 gld. na teden in ko pride dan plačila, je ostal ves zaslužek v rokah krvoloča delovodje in ubogi trpin prinese komaj 1 gld. ali 1 gld. 20 kr. domov, od česar naj potem živi on in njegova družina ves ljubi teden! Tekom časa postane delavec ob slabi hrani in ob pitju tega strupa slaboten in trhel in čudno potem ni, da se pripeti kaka nesreča. In delavci so ondi sami Slovenci iz gorenje tržaške okolice, ki morajo skrbeti za svoje družine. Namen je očividni. Italijanski kolovodja uničuje s tem pridno slovensko kri ne le zdaj, marveč tudi v potomstvu, kajti kak zamore biti zarod, ki prihaja iz takega življenja? To je kričeče socialno razmerje, podobno onemu v siciljskih žveplenih rudnikih! Kaj pa pravi k temu tržaško glasilo »Delavec« in »Svoboda«, to »ojstro orožje« slovenskega proletarijata? Ničesar! Niti z besedico se ne dotakne tega groznega slučaja! V svojih predalih zabavlja zadnja številka »Svobode« pridno čez duhovne in krščanske »švindlarje« in našteva premoženje tega in onega, kažoč s prstom nanj — ondi pa, kjer bi moral kot pravi apostelj delavstva, odločno nastopiti, ondi modro molči in ne črhne besedice. Pa saj se poznamo!

(Glavni dobitek nevzdignjen.) Pred šestimi leti je neznan človek pri podružnici prometnega zavoda Neubau na Dunaju za 16 gld. zastavil ljubljansko srečko Pet let je dotičnik redno podajšaval zastavni list. A letos ga ni bilo. Pri pregledovanju srečk pa so zapazili, da je srečka že pred dvema letoma zadelala glavni dobitek 25.000 gld. Ravnateljstvo je dobitek vzdignilo ter po odbitku davka ostali znesek 20.004 gld. naložilo.

Društva.

(Št. jakobsko-trnovska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda) priredi svojo letno veselico 10. julija pri Lloyd,

namesto pri Virandu. K mnogobrojni udeležbi vabi najuljudneje odbor.

(Koncert v korist Prešernovemu spomeniku.) Slovensko delavsko pevsko društvo »Slavec« priredi v soboto, dne 2. julija velik koncert v korist Prešernovemu spomeniku na vrtu »Narodnega doma«. Ako bi bilo vreme neugodno, vrši se koncert v »Sokolovici« telovadnici. Pri koncertu sodelujeta iz prijaznosti gospod Ivan Meden ter gospod M. Benčan iz Celja. — Vspored: I. I. Čerin: »Domu«, zbor. 2. Iv. pl. Zajc: »More«, sinfonična glasbena slika za moški zbor z orkestrom. 3. Iv. pl. Zajc: »Večer na Savi«, zbor. 4. Dr. B. Ipavec: »Na Prešernovem domu«, zbor s tenor- in bariton-samospevom in četverošpevom ter z spremljevanjem orkestra, tenor gospod Ivan Meden, bariton gospod A. Štamcar. II. Izmed slovanskih točk vojaške godbe je posebno omenjati: Gerbič: »Sundešičeva koračnica«; Horny: Potpourri slovanskih melodij; Šebek: »Slovanska balada« št. 2 in Parma: Intermezzo iz opere »Ksenija«. III. Zanimivi telovadski in atletski nastopi, izvajata g. M. Benčan in 11letni deček iz Celja. (Povsem nov vspeh.) — Začetek koncertu ob 7/2 9. uri zvečer. Vstopnina 40 kr. za osebo, za čast. podporni člani po 20 kr. Z ozirom na vzvišeni namen koncertu se preplači ne stavijo meje. Vspored dobival se bo na večer koncerta pri blagajni. — K mnogobrojni udeležbi vabi vse prijatelje narodnega napredka odbor.

(Vabilo) na veselico, katero priredi tamburaški zbor narodne čitalnice v Škofjeloški s prijaznim sodelovanjem pevskega društva »Ratitovec« iz Sece v nedeljo, dne 3. julija t. l. v Selcih. — Prosta zabava. — Začetek je ob polu 5. uri popoldne. — Vstopnina: Sedež v I. vrsti 50 kr., v II. vrsti 40 kr., stojišča 20 kr. za osebo. — Čisti dohodek se porabi v dobrodelne namene

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 25. majnika do 25. junija poslali: Slavna posojilnica v Gornji Radgoni 5 gl. — Ženska podružnica v Sežani po blagajničarici g. Adeli Omahni 122 gl., namreč 82 gl. udnine in 50 gl. kot prvo polovico sedme pokroviteljnine. — Podružnica za Velikovec in okolico 40 gl. — Podružnica na Vranskem 11 gl. 40 kr. — Č. g. Ivan Sakser, župnik v Hoterdešici, 2 gl. — »Častilci Matere božje na Rožniku« 8 gl. — Izvenakad. podružnica v Gradu po blagajniku g. Fr. Hrašovcu 142 gl. 60 kr. — Ženska podružnica v Rojanu po predsednici g. Marici Debelak 100 gl. — V Kranju ob pogrebščini po rajnkem g. Jožu Omersi pri pevskem omizju nabranih 20 gl. — Ženska podružnica v Črnomlju po blagajničarici g. Magd. Pezdirec 50 gl. — Združeni odbori II. bistriško-trnovskih narodnih društev 68 gl. kot čisti dohodek koncerta, katerega je priredilo hrvatsko pevsko društvo »Jadranska Vila« dne 5. junija v II. Bistrici. — Bog živi in poplačaj rodoljubne darovalce! Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 30. junija. Zaupniki češkega državnozbornskega kluba so danes došli na Dunaj ter se dopoldne razgovarjali z ministrom dr. Kaizlom, popoldne pa so povabljeni na razgovor z grofom Thunom. To so le pripravljali razgovori za konference z zastopniki Nemcev. Zaupniki so mnenja, da bodo razgovori brez vspeha.

Dunaj, 29. junija. Iz Madrida se poroča, da je ondi hudo zbolela mati kraljice nadvojvodinja Elizabeta.

Celovec, 30. junija. Delavci tukajšnje tobačne tovarne so priredili včeraj povodom 40-letnice obstoja tovarne in cesarjeve 50-letnice veliko ljudsko slavnost.

Bolzan, 30. junija. Shod katoličanov v Bolzanu je bil včeraj nad vse velečasten. Vdeležencev je bilo do 25 tisoč. Mnogi so

prišli v blestečih narodnih nošah, kar je dalo shodu poseben zunajen sijaj. Predsednik shodu je bil izvoljen poslanec Zallinger. Predsednik državnega zbora dr. Fuchs je brzojavno pritrdil sklepom shoda. — Urednik Pranger je predlagal soglasno vsprejeto resolucijo, v kateri zborovalci obsojajo brezver. »Boz. Zt.« ter izražajo zahvalo tridentskemu škofu za njegovo čuječnost in pastirsko skrb. Profesor Heidegger iz Briksena je predlagal, da se zborovalci ogibljejo vseh javnih prostorov, kjer imajo naročen imenovani list. Dipauli je slavil zvestobo tirolskega ljudstva do vere in cesarja. Shod se je končal v najlepšem redu. Bil je lep dan za katoliške Tirole.

Budimpešta, 30. junija. »Bud. Hirlap« poroča, da določi cesar kvoto za bodoče leto. Posl. Horanszky, predsednik nacionalne stranke, je izjavil, da more Ogerska privoliti le manjšo kvoto, kot je bila dosedaj.

Budimpešta, 30. junija. V torek zvečer je razsajala po mestu in okolici grozna nevihta s točo. Na tisoče oken je razbitih. Voda je provzročila ogromno škodo.

Hamburg, 30. junija. »Hamb. Nachrichten« pišejo glede shoda poljskih zdravnikov v Poznanju, katerega se mislijo udeležiti tudi avstrijski Slovani, da Nemčija pričakuje od Avstrije, da ne bo trpela, da bi se na pruskem ozemlju shajali njeni podaniki ter v družbi s poznanjskimi Poljaki delali proti nemštvu. Poljsko vprašanje ima za Nemčijo jednako važnost, kakor za Avstrijo balkansko vprašanje. Ako se Čehi in Poljaki na avstrijskih tleh zbirajo ter združeni nastopajo proti Nemcem, avstrijska vlada tega ne more zabraniti, pač pa bo Avstrija poznala svojo dolžnost, ako bi njeni slovanski podaniki hoteli v tem smislu delovati proti nemštvu na pruskih tleh.

Rim, 30. junija. Ministerstvo je sledeče sestavljeno: General Pelloux predsedstvo in notranje zadeve, Canevaro zunanje zadeve, posl. Finochiaro pravosodje, posl. Carvano finance, Varchelli zaklad, general di San Marciano vojno, posl. admiral Palumbo mornarico, posl. Baccelli nauk, posl. Lacava javna dela, posl. Fortis poljedelstvo, posl. Nasi poštna zadeve.

Rim, 30. junija. V raznih krajih Italije so čutili včeraj zjutraj ob peti uri rahel potres.

Vojska mej Spanijo in Ameriko.

Včeraj je minulo teden dnij, odkar je armada generala Shafterja stopila na kubanska tla in se vtaborila dan hoda pred Santiago. Pod varstvom topov na Sampsonovih ladijah so ameriške čete korakale še nekoliko dalje, tako da so oddaljene le še nekaj ur od Santiago. Španjci jih pri tem potovanju niso nič kaj ovirali, marveč so se prostovoljno umaknili iz krajev Juragua, Sevilla itd. proti Santiago, ker je bilo to nujno potrebno za organizacijo cele španjske armade. Amerikanci se torej ne morejo preveč bahati s svojimi vspehi. Sedaj pride na vrsto šele prilika, pri kateri bodo pokazali, so li kos svoji nalogi.

Položaj na Filipinih je še vedno nespremenjen. Admiral Camara dospe tja, ako bo imel neovirano pot, koncem prihodnjega meseca. Ako pa je namenjen v San Francisco, kakor trdijo Amerikanci, ki so v to svrhu že naročili velikansko top, pride tja šele koncem avgusta. Istodobno pripluje tja drugo ameriško brodovje, ki jadra baje okolu južne Amerike proti San Francisco.

Madrid, 30. junija. Ameriška armada ne prodira dalje proti Santiago, marveč se je vrnila nazaj na obrežje, kjer vtaborjena pričakuje novih močij.

London, 30. junija. Mej Anglijo in Ameriko se vrše dogovori glede prehoda Camarovega brodovja skozi Sueški kanal. Amerika želi, da bi se mu prehod prepovedal.

Port-Said, 30. junija. Guverner je naznanil admiralu Camara, da se tam ne sme založiti s premogom.

Chattanooga, 30. junija. Petnajst polkov je pripravljenih za odhod na Kubo.

Washington, 30. junija. General Shafter je brzojavil v ponedeljek zvečer ob 9. uri iz Siboneya: Dobro napredujemo v potovanju. Dospeli smo 3 milje pred Santiago ter zasedli postojanke, ki jih je moral ostaviti nasprotnik.

New-York, 30. junija. »Herald« poroča, da španjski general Pando ne bo dovedel svojih 10.000 mož v Santiago, marveč se je vrnil v Manzanillo. — General Merritt je odpotoval proti Manili. Ko dospe tja, naznani prebivalcem, da ustanovi začasno vlado, katere avtoriteti se mora vsak klanjati.

ŠKOFIJSKI SESI

28. junija. Valentin Verhovnik, vrtnar, 74 let. Vodmat 5. naduha. — Ivana Solnc, posestnica, 29 let, Cerkvene ulice 25, srčna hiba.

30. junija. Karolina Tonia, zasebnica, 72 let, Pred škofijo 20, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nobe	Padačina v 24 urah
28. 9. zvečer	734.2	18.2	sl. jug	del. oblač.	
29. 7. zjutraj	736.1	15.5	sl. vzh.	del. oblač.	0.0
2. 2. popol.	735.3	24.1	sl. vsvz.		
29. 9. zvečer	735.4	18.6	sl. jug	skoro jasno	
30. 7. zjutraj	738.0	15.5	sl. sever	jasno	0.0
2. 2. popol.	738.4	24.2	p. m. vzh.	poloblačno	

Srednja temperatura torka 17.7°, za 1.0° nad normalom.

Srednja temperatura srede 20.7°, za 0.3° pod normalom.

Zahvala.

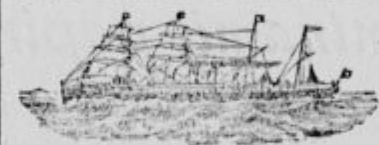
453 1-1

Vsem častitim znancem in prijateljem, ki so nam kakorkoli izrazili milo sočutje ob smrti našega predragega pokojnika gospoda

Janeza Kozjeka

njemu pa tako obilo izkazali zadnjo čast, izrekamo najprisrčnejšo zahvalo.

Žalujoči ostali.

Vožnje karte
in
tovorni listi

AMERIKO.

312 2 Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje radovoljno

koncesijonovana potovalna pisarna

E. Schmarda

v Ljubljani. Marije Terezije cesta šte. 4, pritičje na levo. 362 25-5

Edino pravo

originalno plzensko pivo

je le ono iz meščanske pivovarne v Plznu, ustanovljene l. 1842.

Edino to je bilo odlikovano na vseh razstavah, kjer je bilo izloženo, z najvišjimi počastnimi znaki.

Telefon št. 90.

Zastopnik: Ivan Gorup v Ljubljani.

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli 12,

priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje

cerkvene posode in orodja.

Staro blago popravi, pozlati in posrebrni v ognju po najnižji ceni.

Da si morejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, katero se izplačuje na obroke. Precast. p. n. naročevalec si obroke sam lahko določi. 386 52-5

Pošilja vsako blago poštne prosto.

Služba cerkvenika in organista

je takoj nastopiti

v Starem Trgu pri Poljanah.

Pojasnila daje podpisani.

Peter Režek, župnik.

Pošta Stari Trg pri Kočevju.

452 3-1

Novi sladkor

v tabletah (Sacharin) v tabletah

Štev. 9 (po 2000 tablet na 1 Ko) 17-50
1 kos = 9 deka sladkorja glđ.

Štev. 5 (po 2000 tablet na 1 Ko) 23-
1 kos = 15 deka sladkorja glđ.

prodaja, dokler zadošča zaloga, trdka

T. HOLLA, Praga-Žižkov

Husova trida č. 57. 439 5-3 Telefón-št. 2049.

Za spomlad in stavbeno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popravljanju in zidanju hiš.

Orala, brane, lopate, motike, krampe, vile, vsakovrstne žage in pile, lonci (železolitni in ploščevinasti), nagrobni križi, različna mizarska, tesarska, kovaška, ključarska in usnjarska orodja.

Štedilniki, peči, kovano in valano železo, vsakovrstno kuhinjsko orodje, kovanja za okna, vrata in cele hiše. Železniške šine za oboke, cement, storje za stropo.

Zaradi opustitve trgovine

oblastno dovoljena

popolna razprodaja

vsakovrstne železnine po tovarniških cenah.

Najlepša prilika g. trgovcem in sl. konsumnim društvom si vsakovrstno železnino najceneje naročiti. 293 58

And. Družkovič

Mestni trg št. 9./10.

Dratence in drat, vsakovrstne tehtnice, ploščevina vsakovrstna, kakor: mesingasta, pokfanasta, bakrena, cinkasta in pocinkana, bela in črna. Trombe za vodo in gnojnice. Svetilke in kovanja za kočije. Vsakovrstne ključalnice, mesingaste kljčke, pante in zapaha. Ledene omare in pipe za pivo. Kroglice in keglje za kegljanje itd. itd. itd.

Zavod

za 320 26-5

umetno slikarstvo na steklu.

B. ŠKARDA

Sedemkrat odlikovan s prvimi nagradami.

Specijalni zavod

za slikanje na cerkvena okna v vsakem slogu in izdelavi.

v BRNU.

Ceniki, troškovniki, načrti, škie in vsakoršen strokovni nasvet brezplačno.

Čast mi je naznaniti, da sem odprl dne 30. junija 1898 tuhaj

na Dvorskem trgu št. 3

pod trdko

454 3-1

L. Schwentner

ново urejeno knjigarno in trgovino z muzikalijami, umetninami, papirjem, pisalnim in risalnim orodjem.

Moja bogato in uhusno urejena zaloga — katero bodem popolnjeval vedno z najmodernejšimi proizvodi — ponuja mi ugodno priliko, da bodem mogel ustrezati vsakovrstnim zahtevam.

Vsaki nalog izvršil bodem najhitreje in z vso skrbljivostjo; posebno pa si hočem prizadevati, da si chranim pridobljeno zaupanje s strogo pravilnim in peštenim postopanjem.

V Ljubljani, dne 30. junija 1898.

L. Schwentner.

Dunajska borza.

Dne 30. junija.		Dne 28. junija.		Kreditne srečke, 100 glđ.	
Skupni državni dolg v notah	101 glđ. 60 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 glđ.	163 glđ. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 glđ.	201 glđ. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 40 "	5% državne srečke l. 1860, 100 glđ.	160 " 50 "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 glđ.	170 " — "
Avstrijska zlata renta 4%	121 " 30 "	Državne srečke l. 1864, 100 glđ.	193 " — "	Rudolfove srečke, 10 glđ.	19 " 60 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 " 75 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 40 "	Salmove srečke, 40 glđ.	27 " — "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 15 "	Tisne srečke 4%, 100 glđ.	139 " — "	St. Genois srečke, 40 glđ.	85 " 50 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98 " 95 "	Dunavske vravnarne srečke 5%	128 " 75 "	Waldsteinove srečke, 20 glđ.	79 " 50 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	907 " — "	Dunavsko vravnarno posojilo l. 1878	110 " — "	Ljubljanske srečke	60 " — "
Kreditne delnice, 160 glđ.	359 " — "	Posojilo goriškega mesta	112 " 50 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	22 " — "
London vista	119 " 95 "	4% kranjsko deželno posojilo	98 " 25 "	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	157 " — "
Nemški drž. bankovci za 100m. nem. državlj.	58 " 80 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 70 "	Akcije tržaškega Lloyda, 500 glđ.	3520 " — "
20 mark	11 " 75 "	Prijoritetne obveznice državne železnice	221 " — "	Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	431 " — "
20 frankov (napoleonodor)	9 " 52 "	južne železnice 3%	181 " 60 "	Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	77 " — "
Italijanski bankovci	44 " 35 "	južne železnice 5%	127 " — "	Spolšna avstrijska stavbinska družba	110 " — "
C. kr. cekini	5 " 63 "	dolenjskih železnice 4%	99 " 50 "	Montanska družba avstr. plan.	161 " 75 "
				Trhoveljska premogarska družba, 70 glđ.	172 " 50 "
				Papirnih rubljev 100	126 " 87 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

5 naloženih glavnice